GAZETA POŁUDNIOWO-PRUSKA.

Nro. 90.

w Sobotę dnia 8. Listopada Roku 1800.

z Berlina d. 4. Listopada.

Nayiaśnieysza Xiężna Oranien przybyła tu z Freienwaldu, a Rossyiski Generał kawaleryi, Baron Sprengporten z Petersburga.

Także przybył tu w nocy z 2. na 3. Ludwig Buonaparte, Pułkownik piątego regimentu dragonii, Kapitan dragonii Follin, i Oficyer dragonii Flachauld, wszyscy w służbie francuzkiey.

z Paryża d. 22. Paźdz.

W wszystkich towarzystwach nie mowią teraz o niczym tylko o śpisku przeciw pierwszemu konsulowi. Każdy cieszy się, z miłości ku oyczyznie i ludzkości, iż ten okrutny plan nie udał się.

Oto są ieszcze dalsze okoliczności ściągaiące się do tego śpisku. Tayny sekretarz pierwszego konsula, Bourienne, dostał list donoszący mu o odkryciu rzeczy bardzo ważney. Bourienne kazał wezwać do siebie autora tego listu, ten oświadczył mu; iż życie Buonapartego znayduie się w wielkim niebespieczeństwie, ośm osob przedsięwzięło zamordować go, z których ia iestem ieden. Sumienie przymusza mnie do wyznania tego. Bourienne udał się z nim do ministra policyi. Minister zapytał się, czyli umowiono iuż dzień zamordowania pierwszego konsula? Jeszcze nie, odpowiedział autor listu, ponieważ brakuią ieszcze 4 osoby, gdyż nas bydź ma 12stu. Minister zalecił mu, aby namowił ieszcze owe 4 osoby dla lepszego odkrycia śpisku. Sprzysiężeńcy dopełniwszy liczby swoiey, przeznaczyli do swego zamiaru pierwszą operę Horacyuszow. Minister policyi doniosł o wszystkim pierwszemu konsulowi, i zapytał go się nakoniec; coż mamy czynić, i co WaćPan uczynisz? Buonaparte odpowiedział: „Poydę na operę." Podwoiono straż. Małżonka iego spostrzegłszy to, zapytała się o przyczynę tego, na co Buonaparte odpowiedział, iż ponieważ dziś będzie wielki tłum, chcę mieć więcey żołnierzy około siebie. Pod czas opery, Pani Buonaparte spostrzegła, iż minister, i prefekt policyi przychodzili ustawicznie i znowu wychodzili z postacią okazuiącą wielkie zatrudnienie, zapytała się powtornie o przyczynę, na co iey Buonaparte odpowiedział: „To nic nie iest, przypatrz się WaćPani operze." Niedługo potym przychodzi minister policyi z doniesieniem, iż iuż aresztowano zaboycow, i że znaleziono przy nich puginały, i fosforyczne lunty.

Demerville, który rozdawał pieniądze sprzysiężeńcom, był przedtym sekretarzem Barrera. Nie iest on ieszcze aresztowany, lecz bracia Arenowie, Korsykanin Moltedo i znany Antonelle z 60 innymi osobami znayduią się w areście. Nie okazuie się z żadney okoliczności, aby był ułożony przez sprzysiężeńcow dalszy plan rewolucyi.

Ceracchi otrzymał był dawniey zlecenie od pierwszego konsula, aby mu wyrobił posąg wolności. Jak ma bydź wyrażona, zapytał go się Ceracchi, stoiąc czyli sie-

dząc, klęcząc czyli leżąc? Pierwszy konsul rozgniewał się na takie zapytanie, i kazał go wyprowadzić z pokoiu. Ceracchi okazywał od tego czasu znaki złości ku niemu. Był on także przedtym głownym naczelnikiem rewolucyi w Rzymie, dla ktorey Pius VI. doznał wiele nieszczęśliwych losow.

Monitor donosi urzędownie, że generał Rigaud musiał ustąpić z St. Domingo przed generałem Toussaint Louverture, który oświadczył się iednak za Rzplitą francuzką. Dnia 5. Sierpnia wydał z tego powodu odezwę do mieszkańcow tey wyspy, w którey mowi: „Ten szczęśliwy czas, który was towarzystwu i waszym familiom, a wyspie St. Domingo spokoyność przywraca, powinien wzbudzić wdzięczność naszą ku naywyższey istności. Nie iestem tak pyszny, abym się miał chlubić z zakończenia woyny roznieconey przez chciwość chonoru Rigauda. Chonor ten należy tylko Bogu, bez którego pomocy dzieło ludzi żadnego nie odbiera skutku, a ich przedsięwzięcia bardziey są niestateczne, niż wały morskie. Widzieliście wprawdzie, iż wszystkie usiłowania generała Rigaud przyniosły mu niesławę, moie zaś przedsięwzięcia uwieńczone zostały szczęśliwą pomyślnością. Obywatele, bracia, przyiaciele! złączcie się zemną, końcem podziękowania za to Bogu, i ieżeli wasza podległość iest szczera, poprzysiężcie w iego obecności, wierność Rzplity, przywiązanie do waszey oyczyzny i posłuszeństwo szefom."

Niedawno znaleziono w departamencie Oise wielką liczbę starey monety rzymskiey, którey szacunek wynosi blisko 400,000 liwrow. Wykopano iuż tam dawniey niektóre stare pieniądze, i ztąd rozeszła się pogłoska, iż w tym mieyscu znayduią się niezmierne ukryte skarby. Pewien wieśniak orząc, znalazł ten skarb, inni spostrzegłszy to, chcieli, aby się z niemi podzielił. Przeto każdy dostał swoy udział, nie wydaiąc się iednak, ponieważ się obawiali, aby rząd nie odebrał im tego skarbu. Buonaparte dowiedział się o tym, kazał ogłosić, iż nikt nie będzie pokrzywdzony w swoiey zdobyczy, i rozkazał użyć wszelkich sposobow, do zapobieżenia, aby tak ważne dla historyi monumenta nie były przetopione. Wiele wieśniakow, i innych osob posiada 6 do 700 takowych pieniędzy, między któremi znayduie się wyborna moneta bita za czasow pierwszych Cesarzow. Gory tey okolicy, w których znaleziono ow skarb, noszą ieszcze nazwisko od dawnych czasow, naprzykład, oboz Cezara, oboz Wespaziana. . . .

Podług doniesień z Wiednia," Cesarz miał oświadczyć gabinetowi Londyńskiemu, iż ieżeli Anglia nie zezwoli na zawieszenie broni na morzu, przeto postanowił zawrzeć osobny pokoy z rządem francuzkim. Dodaią, iż kongress w Luneville krotko trwać będzie, i że przed dniem 15. Listopada udecydowana będzie woyna albo pokoy.

z Paryża d. 24. Paźdz.

Monitor dzisieyszy zawiera w sobie następuiący artykuł:

„Jmć Pan Hrabia Cobenzl uwiadomił przez nadzwyczaynego kuryera ministra zagranicznych interessow, iż Cesarz Jegomość raczył Hrabiemu Lehrbach powierzyć ministerium wewnętrznych interessow, tudziesz, że mianował Hrabiego Cobenzl, ministrem zagranicznych interessow, co go iednak nie wstrzymuie, od udania się do Luneville. Dnia 15. Października chciał wyiechać z Wiednia. Chlubną będzie rzeczą dla Hrabiego Cobenzl, gdy mu się uda użyć powtornego wpływu do przywrocenia pokoiu między obydwiema naymocnieyszymi na świecie narodami. Życzyć sobie bardzo potrzeba iego prędkiego przybycia dla ukończenia wszelkich niepewności, gdyż iuż ro-

zmaite zdarzenia woienne zapadły na rozmaitych granicach włofkich."

„Pospolite ruszenie Tofkańfkie pod dowodztwem auftryackich oficyerow oraz Pana Sommariva opanowało miafto Lukę i część Bolonii, gdy generał Brüne swoią potęgę na prawym brzegu rzeki Padus ściągał. Genesał Düpont pomaszerował z iedną dywizyą do Bolonii, rozproszył pospolite ruszenie, i donioft Panu Sommariva, iż ieżeli uzbroieni chłopi nie powrocą do domow swoich, wkroczy do Tofkanii, rozbroi ich i ukarze za nieprzyzwoitości, których fię codzień dopuszczaią w kraiu obsadzonym przez woyfka francuzkie."

„Gdy odpowiedź przyszła na to niepomyślna, przeto generał Düpont wkroczył do Tofkanii, i dnia 14. Października był tylko odległym od Florencyi iednym dniem marszu."

Oto ieft lift generała Düpont pisany do kommendanta Tofkanii przy wkroczeniu do tego kraiu.

Mości Panie Generale!

„Czas do rozbroienia pospolitego ruszenia w Tofkanii wyznaczony od generała naczelnika Brüne upłynął bez wyfłuchania proźby iego. Pospolite ruszenie ludu nie ieft ieszcze rozwiązane i obsadziło rozmaite mieysca w kraiu cysalpińfkim. Okropności popełniane w Romanii przez tofkańfkich insurgentow były tak częfto odnawiane, iak częfto były tłumione. Wspomnieni insurgenci ftali fię przyczyną potyczki pod St. Polerino i Castelnuowo, oraz wybierali kontrybucye w okręgu francuzkiey armii. Takowy ftan rzeczy ieft z niewagą armii francuzkiey. Przeto potrzebny ieft decyduiący środek, od którego intereff samego nieprzyiaciela zależy. Generał naczelnik rozkazał mi rozbroić ten oszukany tłum i obsadzić Tofkanią. Oczym donosząc WaćPanu, wkraczam do Tofkanii końcem ufkutecznienia tego rozkazu."

(podp.) Düpont.

Jeden z naszych towarzyszow, mowi La Clef du Cabinet, był tak grzecznym, iż okazał fałsz pogłosek, podług których pierwszy Konsul chciał uczynić fię Cesarzem, Prezydentem, lecz niebo wie dla czego, lub też powierzyć Królowi rząd w Francyi. Jeżeli źle myślący tego tylko używaią sposobu do wzbudzenia w nas niespokoyności, przeto ich praca ieft bardzo prożna, ponieważ iuż nie zwykliśmy wierzyć takowym pogłofkom.

W Luneville czynią naywspanialsze przysposobienia do przyięcia cesarfkiego pofła, Hrabiego Cobenzl. W okolicy Luneville zgromadzi fię 5000 woyfk, których połowa fkładać fię będzie z kawaleryi. Spodziewamy fię coraz bardziey, iż naftąpi pokoy z Auftryą.

Oftatnia rezolucya Konsulow względem emigrantow wzbudziła tu przyiemne nader wrazenie, ponieważ ułagodzi nienawiść nie iednego, i ieft dowodem sprawiedliwych, oraz spokoynych sentymentow naszego teraźnieyszego rządu. Wielu emigrantow powroci znowu do oyczyzny.

Głoszą, iż nasz rząd okazał bardzo przyiazne sentymenta na pewne zagraniczne pośrednictwo, i intereffowanie fię za Królem Sardyńfkim.

Onegday odprawiał pierwszy Konsul rewią z 10,000 woyfka. Korpus ten znayduie fię w wybornym ftanie, i przymaszerował z Amiens. Wszyftkie manewry wykonane były z nayw iększą biegłością. Generał Murat kazał aresztować iednego szefa batalionu, ponieważ 3 ftrzelcy żadnych nie mieli bagnetow. Pierwsy Konsul okazał grenadyerom rozmaitych batalionow swoie ukontentowanie, ofiaruiąc im w podarunku czapki grenadyerfkie. Korpus wspomniony po

maszeruie niezwłocznie daley dla uformowania trzeciey armii odwodney.

Wyrwany szczęśliwie z rąk rabusiow senator Clement de Ris miał audyencyą u pierwszego Konsula. Jego zdrowie zdaie się bydź nadwerężone. Rabusie trzymali go zamkniętego przez 19. dni w pewney ślodole wśrod boru, i był często w niebezpieczeństwie życia, ponieważ patrole przybliżały się często do mieysca tego, w którym był zamknięty.

Rząd francuzki dokazał nakoniec tego, iż przełamał wszystkie przeszkody, które mu czyniło uchylenie wszelkiego związku z państwem Ottomańskim, i zabezpieczył wsparcie przeznaczone dla niewolnikow francuzkich w Konstantynopolu.

Słychać w Niemczech, iż Anglia odda Maltę Kawalerom Ś. Jana pod protekcyą Pawła I.

Generał Moreau pod czas swoiey bytności w Ratyzbonie miewał konferencye szczegulne z ministrem pruskim Görtz.

Pan Cetto, minister pełnomocny Elektora bawarskiego, spodziewany iest co moment w Paryżu.

Donoszą z Niemiec, iż emigranci przymuszeni potrzebą, chwycili się wszelkich rzemiosł mogących im bydź użytecznymi. Wielka liczba ich udała się do handlu, inni są kramarzami, cukiernikami, nauczycielami języków, inni zaś rzemieśnikami w rozmaitych warsztatach. Zdaie się, iż zrzekli się przesądow szlachectwa. Uważamy nie bez zadziwienia, iż ci, ktorzy nie wiedzą, iż szlachetna chluba imienia francuzkiego nieskażoną iest w sercu tego, który się z nią urodził, cieszą się z zwycięstw Rzplty, i mówią o pierwszym Konsulu z uszanowaniem.

z Strażburga d. 23. Październ.

Hrabia Cobenzl pełnomocny minister cesarski, przybył do miasta tuteyszego wśrod odgłosu armat. Adiutant generała Clarke wyiechał przeciw niemu do Kehl, i towarzyszył mu tu dotąd z liczną dywizyą huzarow. Przydano mu straż chonorową z 50 ludzi z chorągwią, lecz tey chorągwi nie przyiął. Prefekt i generałowie znayduiący się tu oddali mu wizytę. Dzisieyszey nocy uda się w dalszą podroż do Luneville.

z Zurich d. 22. Paźdz.

Woyska francuzkie nieprzestaią czynić poruszeń takowych, które podług zapewnienia oficyerow do tego zmierzaią, aby woyska do teatru woyny zbliżyć się oraz w 8 dniach w Feldkirchu i Kuryi zgromadzić się mogły.

Szwaycarscy emigranci powracaią tłumem do domow swoich. Z regimentow emigranckich Rowery i Bachmana przybywa po 20 do 30 żołnierzy do Szwaycaryi, lecz każdy znich ma abszeyd, co dowodzi, iż nie są dyzerterami.

z Medyolanu d. 17. Paźdz.

Naywyższy naczelnik Brüne wyznaczył kommissyą, ktora kłotnie między Włochami i Francuzami rozstrzygać ma; czterech Włochow są członkami tey kommissyi.

Dobra Arcy Biskupa Medyolańskiego, Kanonika Gumbarany, Proboszczow Taverny i Mario, wzięto pod sekwestracyą, ponieważ niechcieli powrocić do oyczyzny. Ich dochody przeznaczono do kassy religii.

Od brzegow Renu d. 22. Październ.

Minister zewnętrznych interessow przysłał do Strażburga rozkaz, aby cesarskiego posła przyimowano z wszelką wspaniałością: iak tylko wstąpi na ziemię francuzką, iego przybycie ogłoszone będzie trzema wystrzałami z armat, Prefekt z radą przyimować go będzie na granicy, a szwadron dragonow towarzyszyć aż do Hotelu. U Prefekta będzie wielki obiad. Od mostu aż do Hotelu iadąc, słyszeć się dadzą po 6 wystrzałow, a przy wysiadaniu 25. Gdzie tylko bawić się będzie otrzyma straż chonorową składaiącą się z kompanii grenadyerow. Jak tyl-

ko kuryer doniosł tu o przybyciu Hrabiego Cobenzl do Augszburga, przesłano natychmiast tę wiadomość przez telegraf do Paryża, i nie wątpiemy, iż minister Buonaparte przybądzie z nim w tym samym czasie do Luneville.

z Frankfurtu d. 25. Październ.

Onegday przybyli tu razem Markis Lucchesini i Ludwik Buonaparte. Mieli z sobą konferencyą przez 3 godziny. Buonaparte został się na noc, a Lucchesini poiechał do Luneville, gdzie z Hrabim Cobenzl w iednym czasie stanie. Powiadaią, iż Hrabia Cobenzl przedsięweźmie incognito podroż na kilka dni do Paryża.

z Augszburga d. 22. Paźdz.

Hrabia Cobenzl przybył tu wczoray rano i przyimowany był w sposobie przyzwoitym iego godności i ważności iego poselstwa. Zaraz po przybyciu swoim przydano mu podwoyną straż chonorową z francuzkich grenadyerow i konney gwardyi generała Moreau. Hrabia iadł obiad u generała Dessolles, szefa sztabu generalnego armii reńskiey, po obiedzie odprowadził generał z 2 adiutantami swego gościa piesao do stancyi iego. Wieczorem udał się Hrabia w dalszą podroż do Luneville, eskortowanym będąc od 6 konnych gwardystow generała naczelnika, i podobną eskortę znaydzie na wszystkich stacyach aż do Strażburga.

Drzewo i inne materyały fortec Ulmu, Philipsburga, Ingolstadtu, i Hohentfiel użyte będą do szlachetnego celu, to iest, do wybudowania spaloney wsi Feuerthalen pod Schafhausen.

Listy z Bocen potwierdzaią wiadomość o wypowiedzeniu zawieszenia broni w Włoszech, oraz że nieprzyiacielskie kroki dnia 5. Listopada zacząć się miały. Z tym wszystkim mamy przyczynę spodziewać się, iż podpisane będą nowe umowy względem powszechnego zawieszenia broni.

Słychać, iż Anglicy przyznali Królowi neapolitańskiemu prawo naywyższey władzy nad wyspą Maltą, lecz chcąc przywrocić dobrą harmonią między Anglią i Rossyą, ofiarowali przyiąć do Malty garnizon moskiewski pod warunkiem obrania nowego wielkiego mistrza, ktoryby pod protekcyą Pawła I. Maltą rządził.

z Bamberga d. 27. Paźdz.

Hrabia Cobenzl dowiedziawszy się w Augszburgu, iż Francuzi nałożyli na cyrkuł szwabski oprocz inney rekwizycyi, 20,000 kapotow, miał się bardzo rozgniewać, i posłał natychmiast kuryera w tym interesie do Wiednia.

Słychać, iż pracuią około przedłużenia zawieszenia broni aż do 5. Marca tak dla armii włoskiey iako i niemieckiey.

z Wiednia d. 25. Październ.

Nasza gazeta nadworna donosi dopiero teraz o nastąpioney odmianie ministrow, lecz tylko co następuie: „Cesarz Jegomość raczył mianować Hrabiego Lehrbach nadzwyczaynego pełnomocnego ministra w Rzeszy i przy armii, aktualnym swoim ministrem narodowym."

Minister Hrabia Kolloredo doniosł dnia 19. zagranicznym posłom o odieździe Hrabiego Cobenzl, zapraszaiąc ich, aby się do niego udawali, ieżeliby z cesarskimi ministrami iakie konferencye mieć chcieli.

Hrabia Cobenzl ma zlecenie, starać się o wyrobienie przedłużenia zawieszenia broni aż do miesiąca Lutego.

Arcy Xiąże Karol przeprosił Cesarza, iż nie może przybydź teraz do Wiednia, ponieważ iego osobista przytomność potrzebną iest w Czechach do urządzenia pospolitego ruszenia, ktore iuż mocne iest do 90,000 ludzi, i wzrość może do 200,000 ludzi.

Od dnia onegdayszego mowią tu o podroży pewney osoby maiącey za cel ważny

bardzo przedmiot, nad którymby się politycy zadziwili.

General Brüne wydał rozkaz rozmaitym generałom, aby wkroczyli do Toskanii trzema kolumnami, lecz spodziewamy się, iż general Bellegarde zapobieży temu.

Armia odwodna w niższey Austryi składać się ma z 60,000 ludzi. Że zaś także w Polszcze zgromadzona iest wielka armia rossyiska, i nie przepuszczaią ztamtąd żadnego bydła, także, żniwa w Węgrzech i Austryi bardzo mierne są, przeto obawiamy się w tuteyszey okolicy drogości pod czas zimy następuiącey.

Na żądanie czeskiego narodu Arcy-Xiąże Karol będzie także komenderował milicyą czeską, Arcy-Xiąże Jan utrzyma się przy komendzie armii niemieckiey, a Arcy-Xiążę Ferdynand komenderować będzie armią włoską. Słychać, iż oddaleni dawniey z służby generałowie przywroceni będą znowu do armii, iako to Kray, Nauendorf, Ott, Hadik i t. d.

z Lwowa d. 1. Październ.

Głoszą tu, iż Xiążęciu Lotaryńskiemu powierzona będzie generalna komenda w Galicyi. Także mowią o wystawieniu dwuch regimentow kawaleryi w tuteyszym kraiu przez Xiążęcia Czartoryiskiego.

z Linc d. 20. Październ.

Część armii austryackiey miała pomaszerować głębiey w Austryą, lecz dnia 18. przyszedł rozkaz z Wiednia, aby wszystko w takiey było gotowości, iżby w 48. godzin po każdym rozkazie maszerować mogło. Ponieważ pod czas ostatniey kampanii bardzo wiele oficyerow swoy utraciło ekwipaż, przeto Cesarz wyznaczył dla nich z własney szkatuły 300,000 złotych dla sprawienia sobie nowego ekwipażu.

z Brynny d. 29. Paźdz.

Z Petersburga donoszą pod dniem 1. Października co następuie:

„Petersburg i tuteysze kraie maią postać bardzo woienną. Nadzwyczayne wybieranie rekrutow, prędkie urządzenie i uzbroienie ich, trwa ciągle, w tych nawet prowincyach, które na mocy swoich osobnych przywileiow wolne były od rekrutow, i tak n. p. Kurlandya przystawić musiała 12,000 rekrutow."

„Cała potęga woienna państwa rossyiskiego podzieloną iest na 4 wielkie armie, z których dwie stoią przy polskich granicach, trzecia pod Rigą a czwarta pod Kronstadtem. Każda armia składa się z 50 do 60,000 ludzi z znacznym parkiem artyleryi ciężkiey i lekiey. Armia pod Kronstadtem na 500 armat i iest w pogotowiu do wsiadania na okręty, lecz iey przeznaczenie iest ieszcze taiemnicą. Osobliwą iest rzeczą, iż w żadney armii nie masz kozakow przydanych, gdyż maią bydź użyci do służby wewnątrz kraiu."

„Z wszystkich przysposobień domyślić się należy, iż nasz Monarcha przedsieweźmie w krotce podroż nieznaną wcale ieszcze publiczności; gdyż za naywyższym rozkazem gwardya cesarska znayduie się w pogotowiu do marszu, oraz wszystkie cesarskie ekwipaże podrożne z serwisem stołowym są zapakowane i do podroży gotowe. Imperator znayduie się ieszcze w Gatschinie, do którey stolicy żadnemu człowiekowi nie wolno przyiść bez pozwolenia. Zamiana kuryerow z innymi dworami iest bardzo liczna, lecz między Petersburgiem i Berlinem naylicznieysza."

z Londynu d. 21. Październ.

Dowiaduiemy się z naypoźnieyszych listow, iż flota admirała Keith znayduie się ieszcze w Gibraltarze i pod Tetuanem, oczekuiąc dalszych rozkazow od tuteyszego ministerium.

Wczoray dowiedziano się, iż poseł Deia Algierskiego przybył do Ramsgate. Przywiozł on z sobą Królowi między innymi po-

darunkami także 2 lwow i 2 tygrysy, lecz muſi ieszcze odprawiać kwarantanę.

Z naszey ſtrony dzieią ſię ieszcze ogromne przysposobienia do zabezpieczenia Portugalii, kompania iedna angielſkiey konney artyleryi, i około 100 indzinierow zgromadziłi ſię do Portsmouth, i przeznaczeni są do Portugalii. Wybieraią także z wielu regimentow żołnierzy i formuią w korpus dla przeſłania ich także do Portugalii.

Okręty hiszpańſkie z południowey Ameryki, które niedawno z 12 milionami piaſtrow zawinęły z Portugalſkimi okrętami do Lizbony, zatknęły banderę portugalſką, i tym sposobem uszły przed czuynością naszych okrętow. To zdarzenie wzbudziło wrażenie w naszym rządzie.

Rozmaite Wiadomości.

Donieſienia z Wiednia zapewniaią, iż Hrabia Cobenzł ziedzie ſię do Luneville razem z angielſkim, moſkiewſkim i pruſkim poſłem.

Pewny Obywatel francuzki wynalazł sposob robienia pewney kompozycyi, którey probę oddał inſtytutowi narodowemu w Paryżu, i za pomocą którey można ſię golić bez brzytwy. Lecz Prefekt Policyi oſtrzegł publiczność, aby nie zażywała tey kompozycyi, ponieważ ſtosownie do donieſienia inſtytutu narodowego, mogłaby pociągnąć za sobą okropne ſkutki.

Fortyfikacye twierdzy Ulm kosztowały więcey 3 miliony złotych. Samych palisadow około fortecy ſtało do 200,000. Pisma publiczne mowią, iż poseł bawarſki, Cetto, dla tego poiechał do Paryża, aby przeszkodził zburzeniu fortecy Ingolstadtu.

Do niepewnych pogłosek należy także i ta, iż ieżeliby nie naſtąpił pokoy między Francyą i Auſtryą, przeto Cesarz ſtarać ſię będzie przynaymniey wyrobić pokoy między Rzeszą niemiecką i Francyą.

Dnia 25. przybył do Strażburga krolewſko pruſki miniſter, Markis Lucchesini, i był także witany wśrod huku armat.

Z Genui donoszą, iż w Neapolu wybuchła nowa rewolucya, i że iuż wiele tam krwi wylano.

Między Żydami Amszterdamſkiemi powſtała wielka kłotnia religii. Pewien oświecony Żyd powſtał przeciw nowościom rabińſkim, i odmianom dawnego prawa Moyżeszowego w Talmudzie. Naczelnicy synagogi proſili magiſtratu o pośrednictwo, do którey ſię magiſtrat przychylić nie chciał, a ztąd uformowała ſię w Amszterdamie nowa synagoga ſkładaiąca ſię więcey z 100 familiow.

Na rozkaz generała Brüne wszyscy zbiegli rzymscy, neapolitańscy, toſkańscy i weneccy patryoci udać ſię muszą do Reggio, gdzie generał Pino dalsze o nich ſtaranie mieć będzie.

Nieiaki Boudier w Paryżu wynalazł sztukę pisania na szkle i umie przysposabiać tabliczki szklane dla bankierow na wexle, których wcale zfałszować nie można i na wieki trwać maią, ponieważ nie cierpią nic przez ścieranie: z tym połączył ieszcze wynalazek osobnego inkauſtu, który bardziey ieszcze niż wspomnione tabliczki szklane niepodobnym ieſt do naśladowania i zfałszowania.

Dnia 2. Liſtopada przeieżdżała przez miaſto tuteysze J. O. Xiężna Radziwiłowa z Nieborowa do Berlina.

Donieſienie. Prześwietney publiczności podaie ninieyszym niżey podpisany do wiadomości, że pozwoliwszy Nayiaśnieyszy Krol Jmć nayłaſkawiey dawać reduty w maszkach, w roku przyszłym 1801 w pierwszą Niedzielę po trzech Krolach, reduty ſię w Poznaniu rozpoczną.

Szegelin.

Donieſienie. Za nayszczegolnieyszym Nayiaśnieyszey Kamery Poznańſkiey pod dniem 4. Liſtopada r. b. reſkryptem, są pozwolone w mieście Wrześni bez maszk publiczne bale dla zabawy ca-

ſey publiczności; ktorych urządzenie przez avertiſſementa doniesione będzie. Zyczący ſię na cały karnawał abonować, ma ſię zgłoſić do JP. Kwadynſkiego w Poznaniu na ulicy Slosarſkiey pod Nrem 172, lub też do JP. Wągrowickiego Poſtmaystra w Wrześni.

Avertiſſement. Do apteki żądaią iednego chłopca dobrey edukacyi, ktoryby dobrze umiał mowić po niemiecku i po polſku, to ieſt na Nowyrok, albo na Wielkanoc roku przyszłego, dokładniey można ſię o tym dowiedzieć przez liſty przez pocztę franco przyſłane

u Aptekarza Waltera w Miedzychodzie, dnia 2. Liſtopada roku 1800.

Citatio edictalis. Krolewſka Południowo-Pruſka Regencya tuteysza czyni wiadomo, że na żądanie taynego konsyliarza woiennego i prezydenta mieyſkiego Eizenberga uchwaloną dato zoſtała cytacya, niewiadomych realnych pretendentow wſi Pietrzykowa cum attinentiis. Przeto zapozywaią ſię ninieyszym wszyscy ci, ktorzy mieć zamyślaią iakie realne pretensye do dobr Pietrzykowa, Wrąbczyna, Wrąbczynka i Jaromierza w dyſtrykcie Pyzdrſkim darowanych taynemu konsyliarzowi woiennemu i prezydentowi mieyſkiemu w Berlinie, Philipowi Eizenbergowi, na mocy inſtrumentu darowizny dnia 25. Januarii 1797 i deklaracyi dnia 22. Marca c., aby a dato w przeciągu 3 mieſięcy swe realne pretensye, albo na piśmie albo do protokułu zameldowali, naypoźniey zaś w wyznaczonym przed deputowanym regencyinym aſſeſſorem Einbeck peremptorycznym terminie na dzień 11. Marca 1801 na tuteyszey Regencyi osobiscie lub przez umocowanych pełnomocnikow ſtawili ſię, swe pretensye do protokułu podali i złożyli, swe oryginały, na ktorych ſię te pretensye gruntuią i potym dalszych reſkryptow spodziewali ſię. Ci zaś, ktorzyby ſię na terminie tym peremptorycznym niemeldowali, maią ſię spodziewać, że ich pretensye realne, ieżeli iakie maią do wspomnionych dobr, ogłoszone będą za utracone, i z tego powodu nakazane im będzie milczenie wieczne. W Poznaniu dnia 8. Septembra roku 1800.

Krolewſka Południowo-Pruſka Regencya.

Do sprzedania. Dobra w wydziale Regencyi Kaliſkiey w nowym Szlaſku a powiecie Landrata Pileckiego leżące, do maſſy konkursowey niegdyś Graffa Teodora Wesla przynależne szlacheckie. 1) Pilica miaſto z zamkiem, folwarkiem i owczarnią, daley wſie Biſkupice, Wierzbki, Sławniow i Czyszowka, Kocikow, Mokrus i Gulczow, część Samorzyca i Zasżyca otaxowane po 5 procent, na 178 963 reis tal. 4 dobr. gr. 9 fen. 2) Siadza, Kidow i Przychody taxowane po 5 procent na 27.022 reis tal 3 dobr. gr. 4 fen. 3) Dobra otaxowane po 5 procent na 16 794 reis tal 25 dbr. gr. 10 fen. maią bydź sposobem subhaſtacyi na dniu 4 Liſtopada tego roku, dnia 7 Lutego 1801 i dnia 30. Maia 1801, z ktorych oſtatnim i peremtorycznym, trzeci ieſt publicznie sprzedane. A przeto wszyscy, ktorzyby byli tey chęci i tychże dobr nabydz sobie życzyli, zdolni do zapłacenia i posiadania onychże zoſtawali, mocą ninieyszego obwieszczenia zapozywaią ſię, aby na terminach do licitacyi wyznaczonych tu w Regencyi przed deputowanym konsyliarzem Scheler, albo w kreys juſtyc kommiſſyi Siewierſkiey rano o 9. ſtaneli, i tamże co ofiarować zechcą podali. A ieżeliby 2 nabywcow ieden tu drugi w juſtyc kommiſſyi Siewierſkiey iedno pretium oświadczyć mieli, maią oczekiwać, iż po między niemi ieszcze ieden termin krotki odprawionym zoſtanie. Taxę tych dobr w regiſtraturze Regencyi tuteyszey, albo w kreys juſtyc kommiſſyi Siewierſkiey widzieć można będzie. W Kaliszu dnia 6. Junii roku 1800.

Krolewſka Południowo-Pruſka Regencya.

Aukcya. Rusztowanie przy facyacie kościoła katedralnego Poznanſkiego, maiące w sobie drzewo do budowli zdatne, ieſt przez więcey daiącemu do sprzedania, a to na terminach dnia 4., 10. i 17. Liſtopada po południu o godzinie 2. Maiący ochotę kupna, udać ſię maią do W. Jmci X. Lipinſkiego kanonika prokuratora, gdzie na oſtatnim terminie, więcey daiącemu za gotową zapłatą, z kondycyą swoim kosztem rozebrania toż drzewo przedane będzie.

Aukcya. Na dniu 12. Liſtopada r. b. z rana o 9. godzinie maią bydź 224 wierteli żyta, 70 wierteli ięczmienia i 209 wierteli owsa publicznie w Szamotułach za gotowe pieniądze w monecie grubey sprzedane. Tych, ktorzy ochotę maią takowe kupić, ninieyszym pismem zaprasza ſię, aby ſię na wyżey wspomnionym dniu w Szamotułach ſtawili, i na takowe aukcynowali, z tém dodatkiem, że więcey daiącemu sprzedane będą.

Brudzewski.

Dodatek

E D Y K T,

Zawieraiący w sobie zakaz niektorych zagranicznych towarow rękodzielnych do konsumpcyi kraiowey i do wprowadzenia i handlu na iarmarkach Frankfortskich, iako też: tyczący się handlu pośredniczego towarami zagranicznemi rękodzielnemi, rownie iako handlu tranzytowego temiż towarami.

My Fryderyk Wilhelm z Bożey Łaski Krol Pruski Margrabia Brandeburgski &c. &c. &c. Czyniemy wiadomo uważaiąc, iż towary rękodzielne zagraniczne, ktorych używanie w kraiach naszych, albo wcale zakazane, albo za opłatą wysokiego poboru iednakowo ze szkodą i ruiną fabryk naszych potaiemnie wprowadzane, i w kraiu przedawane, a dla dostąpienia tego szkodliwego zamiaru, po części handel na iarmarkach Frankfortskich, po części handel pośredniczy, przez niektore nasze miasta handlowe takowemi zagranicznymi towarami rękodzielnemi prowadzony, po części utrzymywany przechod takowych towarow na złe używane bywaią, umyśliliśmy i postanowiamy niniejszym edyktem, dla dobra przemysłu kraiowego i dla zapobieżenia skutecznie wszelkim dotąd wydarzanym się obusum, żeby w tym na przyszłość tak postępowano.

§. 1. Wydaiąc dotąd rożne dyspozycye względem zagranicznych towarow rękodzielnych, była nam do tego zawsze powodem, ta zasada, iż tylko te gatunki towarow, ktore w kraiowych fabrykach w przyzwoitey dobroci i wielości posłuszny, a nic prawdziwie niż fabrykuią, albo za obstalowaniem przez tych, ktorzy ich potrzebuią, w kraiowych fabrykach nieodwłocznie zabronione bydź mogą do konsumpcyi kraiowey zupełnie zakazywane, przeciwnie zaś te towary, ktore dla szczegulnieyszych okoliczności mieyscowych w fabrykach kraiowych w potrzebney wielości i przyzwoitém gatunku robione bydź ieszcze nie mogą, do konsumpcyi kraiowey pozwolone bywały, włożywszy na nie tylko przyzwoity pobor. Staraliśmy się przeto o potrzeby konsumuiących i o utrzymywanie fabryk do czego każdy obywatel dla własnego pożytku złączonego z utrzymaniem całości, przykładać się powinien. A że to zawsze od przemysłu kraiowego zawisło, iakich towarow rękodzielnych na przyszłość wprowadzenie z zagranicy do konsumpcyi pozwolone lub zakazane bydź ma, przeto włożyliśmy obowiązek na Dyroktoryum nasze generalne, żeby zawsze bacznym okiem zważało na stan przemysłu kraiowego i na potrzeby konsumuiących poda-

iąc propozycye, względem środkow do powszechnych zasad, i do okoliczności stosownie przedsięwziąć mianych. Podług tychże zasad, wydany uniwersał dnia 12. Stycznia roku 1800., na nowo zakazuiący wprowadzenia zagranicznych towarow iadwabnych połiedwabnych i bawełnianych do używania w kraiu, ktory w swoiey mocy utrzymuiemy, dodaiąc ieszcze do niego zakaz wprowadzania zagranicznych towarow połbawełnianych, dla tego, ponieważ i tego gatunku towary w dostateczney wielości i posłuszney cenie w kraiu robią. Excepcye, ktore tym czasowie co do tego powszechnego zakazu, mieysce mieć muszą, umieszczone są po części w przerzeczonym uniwersale dnia 12. Stycznia r. t wydanym, po części w poźnieyszym uniwersale dnia 26. Czerwca r. t. wydanym: a ieżeliby potrzebne były w tém na przyszłość iakowe dokładnieysze postanowienia, przeto publiczność otém przyzwoicie uwiadomiona bydź ma.

§. 2. Ponieważ doświadczenie uczy, iż wszystkie dyspozycye dla dobra kraiowego przemysłu wydawane uchybiaią swego zamierzonego celu, kiedy oraz potrzebne zapobieżenie temu nie nastąpi, żeby towary zagraniczne rękodzielne zakazane do konsumpcyi kraiowey albo tylko za opłatą wysokiego poboru pozwolone z iarmarkow Frankfortskich potaiemnie do kraiu wprowadzane i przedawane nie były, przeto czyniemy względem handlu na iarmarkach Frankfortskich następuiące postanowienie: 1. Potwierdza się dyspozycya w uniwersale dnia 26. Czerwca r. t. wydaném umieszczona, podług ktorey wprowadzenie do kraiowey konsumpcyi zabronionych zagranicznych koronek i zagranicznych towarow iedwabnych, poł iedwabnych i bawełnianych na iarmarkach Frankfortskich i handlowanie temi towarami na tych iarmarkach zakazane, dodaiąc ieszcze zakaz wprowadzenia towarow zagranicznych poł-bawełnianych, wolno zatém wprowadzać na iarmarki Frankfortskie tylko te poiedyncze gatunki towarow, i handlować onemi, ktore do konsumpcyi kraiowey w powszechności, albo dla niektorych prowincyi tym czasowie iako excepcye pozwolone i w przyrzeczonym uniwersale wyrażone są. Żeby się więc podług tego iak nayściśley stosowane maią bydź. 2. Wszystkie na iarmarki Frankfurtskie z zagranicy wchodzące towary rękodzielne iak nayściśley rewidowane, dla czego właściciele takowych towarow obowiązani są podać dokładnie, co się w każdey skrzyni znayduie. 3. Zakazane też bydź ma zupełnie, wprowadzenie na powrot towarow kraiowych z iarmarkow zagranicznych na iarmarki Frankfortskie. 4. Względem wyprowadzenia towarow, na konsumpcyą kraiową destynowanych z iarmarkow Frankfurtskich utrzymuie się postanowienie w tey mierze dotąd uczynione, to iest: iż paszporty na takowe towary, w przyzwoitym czasie zaatestowane

do urzędu akcyzy Frankfortſkiego na powrot odsyłane bydź muszą i że przesyłanie towarow w kray pozwolone nie będzie kiedy kupuiący, lub one wyprowadzaiący przez atteſt legitymacyiny, Magiſtratu, lub urzędu akcyzy z tego mieysca, gdzie mieszka, dowodu nie okaże, iż tam ieſt oſiadłym. 5. Względem towarow zagranicznych rękodzielnych do kraiowey konsumpcyi zabronionych, do handlu iednakowo na iarmarkach Frankfortſkich pozwolonych, przez kupcow zagranicznych na Frankfurtſkim iarmarku okupionych, i ztamtąd za granicę wyprowadzać mianych, obserwować potrzeba naſtępuiące poſtanowienia. a) Takowi cudzoziemcy muszą zawsze mieć paszporty legałne z mieysc mieszkania ich, tudziesz przepisane zaświadczenia legitymacyi i na fury z urzędow celnych na pograniczu w kraiu znayduiących ſię przy wchodzie, a żydowscy kupcy i furmani, także przepisane liſty konwoyne. 6. W liſtach konwoynych przepisane im będą trakty, ktorymi z towarami przez kray iechać maią, tudzież graniczne komory celne, na ktore przeieżdżać muszą, przez expedycyą iarmarkową liſtow konwoynych, ktory iak nay większą dokładność zalecamy. Obowiązani są zatém, tego traktu ściśle ſię trzymać, i liſt konwoyny na wszyſtkich urzędach akcyzy lub podatku konsumpcyinego, ktore w trakcie ich znaydować ſię będą, przyzwoicie dać zrewidować pod oſtrzeżeniem, iż z każdym zbaczaiącym z traktu, iemu przepisanego iako z defraudantem poſtąpić ſię ma. c) Powinni też meldować ſię z towarami swemi na komorze celney pograniczney, im przepisany, tam liſt konwoyny oddać i posłusznymi bydź tém urządzeniem, ktore taż komora, względem ich dalszego konwoiowania, aż za granicę uczyni. d) Komory celney pograniczney ieſt obowiązkiem liſt konwoyny po wyprowadzeniu lub złożeniu w iey magazynie towarow natychmiaſt, przyzwoicie, względem wychodu, lub złożenia towarow zaateſtowany, na powrot odeſłać, tudzież prowadzącemu towary, kiedy wszyſtko zgodnie z liſtem konwoynym znalezione będzie, wydać kwit z sprawiedliwego oddania tego liſtu konwoynego. Jeżeliby zagraniczny kupiec przepisom powyższym zadosyć nie uczynił, to spodziewać ſię może, iż za pierwszym iego przybyciem do Frankfortu do odpowiedzi pociągniony, a ieżeliby względem rzetelnego oddania liſtu konwoynego przerzeczone zaświadczenie komory celney pograniczney legitymować nie mogł, iako defraudant, podług oſtrości praw ukarany zoſtanie.

§. 3. Żeby handlu pośredniczego towarami zagranicznemi rękodzielnemi do konsumpcyi kraiowey zabronionemi, albo za opłatą wysokiego poboru pozwolonemi, daley tak, iak dotąd na złe nie używano, poſtanawiamy, iż względem tego handlu tak poſtępować ſię ma. 1. Takowy handel w tych miaſtach handlowych, ktorym pozwo-

lony ieſt, albo pozwolonyby bydź mogł, szczegulnie tylko hurtem utrzymywany i przedaż szczegulnie tylko, za granicą pozwolona bydź ma. 2. Względem utrzymywania takowego handlu kupiec przeſtać muſi na wszyſtkich poſtanowionych, ktore podług okoliczności, dla dozoru iak naydokładnieyszego takowych towarow w powszechności na ſkładach publicznych znaydować ſię powinnych za potrzebne uznane będą. 3. Względem przesyłania takowych towarow za granicę obserwować trzeba naſtępuiące przepisy: a) Naſtąpić ma ściſła weryfikacya onych. podług deklaracyi zawieraiącey w sobie wielość iakość i wartość towarow, zapakowanie zaś, za każdym razem na ſkładzie publicznym pod dozorem wyższych Officyaliſtow plombuiąc zapakowane ſkrzynie, z iak naywiększą akuratnością, ktorych iednakowo otworzenie i nowa rewizya na pogranicżney celney komorze, przy wychodzie oſtrzega ſię, ieżeliby tam okazało ſię naymnieysze naruszenie ołowkow, albo inne iakie zachodziło podeyrzenie. b) W liście konwoynym towary transportowane będą, muſi bydź komora celna pograniczna, na ktorą te towary wychodzić maią dokładnie przepisane, a furman obowiązany towary do tey komory proſtą drogą dowieść i tam ſkrzynie z nienaruszonemi ołowkami wraz z liſtem konwoynym oddać. c) Komora pograniczna wyda transportuiącemu towary zaświadczenie na rzetelne doyście towarow i na oddaniu liſtu konwoynego, a liſt konwoyny zaświadczony, natychmiaſt odeśle. 4. Kraiowy przedażyciel zoſtaie w odpowiedzi za to, żeby towary do komory celney pogranicżney w liście konwoynym wyrażoney rzetelnie doſtawiane zoſtały. Takowe rzetelne doſtawienie towarow, dowiedzione bydź muſi, albo przez odeſłanie na powrot liſtu konwoynego, albo przez okazanie zaświadczenia transportuiącemu towary na rzetelne doſtawienie towarow wydanego. 5. Kiedy to w żadnym sposobie dowiedzione nie będzie, wtenczas przedażyciel kraiowy muſi od wszyſtkich takowych towarow zapłacić podatek po 20. od ſta otaxowanie towarow dla opłacenia takowego podatku naſtąpić ma podług taryffy ułożyć mianey, poty zaś poki ta taryffa ułożona nie będzie, wzięta będzie cena, po ktorey te towary kupowane i ktora przez sprawiedliwe oryginalne faktury dowiedzione bydź muſi za fundament.

§. 4. Ponieważ przechod towarow zagranicznych rękodzielnych z Włoch, z Francyi, z Szwaycaryi, z Saxonii i z Rzeszy Niemieckiey przez prowincye nasze, Marchią Elektoralną, Nowo-Marchią, Pomeranią, Stary i Nowy Szląſk i Wschodnie, Zachodnie, Południowe i Nowo-Wschodnie Pruſſy do kraiow Auſtryackich, Moſkiewſkich, Meklemburgſkich i Szwedzko-Pomerańſkich prowadzonych, rownie na złe używane bywa, to ieſt: iż z towarow do przechodu deklarowanych wiele w kraiu pozo-

ftaie i przedaie fię; przeto względem takowego przechodu przeznaczone prowincye, na przyszłość następuiące urządzenia obserwowane mieć chcemy. I. Względem tych zagranicznych towarow rękodzielnych, ktore a) przez pocztę ordynaryiną przesyłane bywaią: b) do kraiowych Spedytorow dla dalszego przefłania za granicę adreffowane: c) Podrożni nie kupcy, w nie wielkiey wielości przy sobie maią. Zachowane bydź ma postępowanie dotąd obserwowane, iednakowo z tą determinacyą, iż Spedytarowie kraiowi pod Lit. b. wzmiankowani, podlegać muszą tym przepisom, ktore poniżey na Spedytorow w ogulności włożone będą. II. Furmanom wiadomym regularnym pozwolony bydź ma, w tym sposobie iak dotąd przechod pod następuiącemi kondycyami, iż a) na komorze graniczney przy wchodzie każda skrzynia, ieżeli odważona, b) osobno plombowana bydź musi także, c) listy konwoyne do wychodu rzetelnie i sprawiedliwie zaatteftowane w czasie przepisanym nie omylnie na powrot odefłane bydź, a nakoniec d) takowe towary przechodzić w Szląsku i w Nowo-Marchii temi traktami transportowane bydź muszą, gdzie rzeki przez mosty, a nie przez promy przebywaią. Jeżeliby doświadczenie nauczyło, iż przepisanym kondycyom zadosyć fię nie dzieie przyzwoicie, i że wychod towarow nie został dostatecznie dowiedziony w ten czas ostrzegamy sobie, względem takowego przechodu towarow uczynić ostrzeysze dyspozycye. III. Wszystkim nieznaiomym furmanom ordynaryinym i naiętym, tudzież żydom, kupcom i formanom, nie będzie pozwolony w ogulności directe transport towarow zagranicznych, przez prowincye wzwyż wyrażone, łecz kiedy takowe towary przeprowadzać chcą, muszą ie adreffować, do pewnego kraiowego Spedytora, ktory o dalsze expedyowanie onych na granicę staranie mieć i względem iustyfikacyi sprawiedliwego wyprowadzenia, w odpowiedzi będzie. Żeby ta dyspozycya zamiaru swego nie uchybiła postanawiamy. 1. Spedytor kraiowy obowiązany iest, dowodzić tego, iż towary do niego adreffowane, rzetelnie wyprowadzone zostały, w sposobie poniżey wyrażonym, nie mogąc tego dowieść powinien od towarow, ktorych exportacyi dowieść nie może zapłacić podatek po talarow czterdzieści od centnara Brutto wagi. 2. Względem transportu takowych towarow przeprowadzać mianych, komory celne pograniczne przy wchodzie i przy wychodzie i urzędy akcyzy w mieyscach expedycyi następuiące przepisy przestrzegać maią, a) wszystkie towary takowe zapakowane bydź muszą w skrzyniach, beczkach i w pakach i t. d. tak, żeby na komorze celney pograniczney podług liczby skrzyń zrewidowane i przyzwoicie plumbowane bydź mogły; b) tych towarow nie można przez żadne insze komory celne pograniczne wpro-

wadzać, ani wyprowadzać, tylko przez te, ktore przez Departament akcyzy i cła do wchodu i wychodu determinowane i do wiadomości podane będą. c) Na komorze celney pograniczney, przy wchodzie muszą bydź przyzwoicie plombowane i liſtem konwoynym opatrzone, w ktorym mieysce expedycyi do ktorego towary proſtem traktem odwiezione bydź powinne, i urzędy akcyzy i cła albo podatku konsumpcyinego, ktore w tym trakcie znaydować ſię będą, wyrażone bydź muszą. d) Skoro takowe towary w mieyscu expedycyi ich ſtaną, urząd akcyzy mieyscowey powinien zaraz ſkrzynie, co do powierzchowności i ołowkow zrewidować, a znalazłszy wszyſtko w sprawiedliwym ſtanie, one zważyć, i tak długo, poki daley expedyowane nie będą w publicznym ſkladzie, albo gdzie tego nie masz pod zamkiem tegoż urzędu złożyć kazać, liſt zaś konwoyny razem z towarami doszły, względem prawdziwego doyścia towarow zaświadczyć, i on nayblizszą pocztą do tego urzędu, ktory on wydał odeſłać. e) Do dalszego transportu za granicę, wydany będzie od expedycyi ſkładowey, albo od urzędu akcyzy w mieście expedycyi znayduiącego ſię nowy liſt konwoyny, w ktorym trakt dla furmana, tudzież komora celna pograniczna, na ktorą towary wychodzić maią dokładnie wyrażone będą wraz z urzędami na tym trakcie znayduiącemi ſię, na ktorych liſt konwoyny dla zrewidowania onego, okazywany bydź powinien. f) Skoro towary na komorze celney pograniczney ſtaną, ſkrzynie i ołowki nowe zrewidowane zoſtaną, a znalazłszy wszyſtko sprawiedliwie i zgodnie z liſtem konwoynym, urząd celny pograniczny, wyda furmanowi zaświadczenie na rzetelne doyście towarow i na oddanie liſtu konwoynego ten zaś liſt konwoyny nayblizszą pocztą do przełożoney mu Dyrekcyi prowincyonalney odeśle, ktorą on uznawszy atteſt wychodu, za rzetelny do tego urzędu odeśle, ktory ten liſt konwoyny wydał. 3. Formani i właściciele transportuiący towar zachować ſię maią podług naſtępuiących przepisow. a) Ci ktorzy towary wprowadzaią. Ci muszą z ciężarem swoim tylko przez urzędy celne pograniczne do tego wyznaczone przeieżdżać zaraz ſię do nich zgłoſić towar swoy za oddaniem liſtow traktowych podać, ſkrzynie dać przyzwoicie zaplombować ołowkow nienaruszać z ciężaru swego niczego nie utracić, i on bez przewłoki proſtą drogą do mieysca expedycyi doprowadzić, a tam towary za oddaniem liſtu konwoynego na ſkładzie tamecznym, albo na urzędzie akcyzy złożyć, po drodze zaś na każdym urzędzie w trakcie znayduiącym ſię dla przeyrzenia liſtu konwoynego ſię zgłoſić. b) Ci ktorzy o transportowaniu towarow z mieysca expedycyi za granicę ſtaranie maią. Ci muszą iechać traktem w liście konwoynym wyrażonym nie wybaczaiąc z niego na każdym na tym

trakcie znayduiącym się urzędzie akcyzy, albo podatku konsumpcyinego zgłosić się dla przeyrzenia listu konwoynego. Jeżeliby zaś konieczna potrzeba tego wyciągała odmienić przepisany trakt to muszą pierwey nim z traktu zboczą zgłosić się do publicznego urzędu celnego, albo podatku konsumpcyinego, i tam przyczyny takowego wyboczenia podać, a przerzeczone urzędy obowiązane będą w ten czas odmieniony trakt na drugiey stronie listu konwoynego zapisać, furman powinien potém towary na przepisanym urzędzie celnym pogranicznym akuratnie dostawić furmani. Nie czyniący tym przepisom zupełnie zadosyć podlegać będą karze za defraudacyą prawnie postanowioney. IV. Od powyższey dyspozycyi ad III. wyłączaią się tylko ci żydzi zagraniczni, ktorzy z produktami do Wrocławia przyieżdżaią tam sobie towary kraiowe zamawiaią, potém do Lipska dla zakupienia towarow iadą i z towarami kupionemi przez Szląsk do domow swoich powracaią. Tym pozwolony będzie przechod z towarami w sposobie dotąd używanym, kiedy sobie od Pronwincyonalney Dyrekcyi akcyzy Wrocławskiey wyrobią attest w takowey osnowie, iż tam przywieźli zagraniczne produkta na przedaż i tam sobie kraiowe fabryczne towary zamowili takowe attestata zawieraiące oraz w sobie wielość wozow i opis osob właścicielow onych, okazywane bydź maią przyzwoicie na urzędach celnych pogranicznych przy wchodzie, przepisy też pod numerem II. dla formanow regularnych znaiomych umieszczone ściśle zachowywane bydź maią.

§. 5. Dla ulżenia tranzytu i expedycyi w poprzedzaiącym paragrafie, dokładniey opisanych, postanawiamy za umiarkowaniem cło tranzytowe, ktore dotąd od takowego handlu opłacane było, od przechodu pod numerem I. II. III. i IV. opisanego zamiast talarow trzech od cetnara Brutto wagi w iakiey wielości to do dotąd opłacane było, na talar ieden i groszy dobrych dwanaście od cetnara Brutto wagi.

§. 6. Ci Officyaliści akcyzy i cła ktorzyby przepisom tutay umieszczonym przyzwoicie zadosyć nie uczynili, albo winę defraudacyi lub niedbalstwa na siebie ściągali maią bydź z urzędu złożeni, za większe zaś przestępstwo ukarani będą podług ostrości praw bez żadnego względu. Zalecamy wszystkim naszym Kamerom Woyskowo-Ekonomicznym i Dyrekcyom Akcyzy i Cła, żeby to nasze urządzenie, ktore względem determinacyi w paragrafach 1. 2. 3. umieszczonych od dnia publikacyi tego Edyktu, co się zaś tyczy w §. 4. i 5. wyrażonego handlu tranzytowego od 1. Stycznia Roku 1801. do skutku przyprowadzone bydź ma, do publiczney wiadomości podali, i o zachowywanie onego pilną staranność mieli. Działo się i Dan w

Berlinie dnia 12go Września Roku 1800.

(L.S.) Fryderyk Wilhelm.
Schulenburg. Heinitz Hardenberg.
Struensee. Schrotter.

OBWIESZCZENIE.

Stosownie do Edyktu dnia 12. Września r. t. datowanego i § III. Oddziału 2. Litt. b. postanowiaią się do wchodu i wychodu towarow zagranicznych rękodzielnych z Włoch, z Francyi, z Szwaycaryi, z Saxonii, i z Rzeszy Niemieckiey przez Marchią Elektoralną, Nową Marchią, Pomeranią, Szląsk i Prussy, do kraiow Austryackich, Moskiewskich, Meklenburgskich i Szwedzko-Pomerańskich przeprowadzonych i expedyowanych, następuiące urzędy celne pograniczne, to iest: I. Do wchodu: a) w Szląsku, 1. Sagan, 2. Naumburg nad Kweissą. b) w Nowo-Marchii, 1. Krossen, 2. Auryth szczegulniey względem wchodu wodą. c) w Marchii Elektoralney, 1. Treuen-Brietzen, 2. Beeskow, 3. Kuttbus. II. Do wychodu: a) w Szląsku, 1. Neisse, 2. Neustadt czyli Nowe-Miasto, 3. Leobschütz, 4. Berun. b) w Prusiech-Południowych, 1. Warszawa i Praga na Grochowie, 2. Konary, c) w Prusiech-Nowo-Wschodnich, 1. Wielkie Kidułły ku Georgenburgowi, 2. Alexoda ku Kownie, 3. Lossosna ku Grodnie, 4. Nimirow ku Brześciu, 5. Nur ku Galicyi. d) w Litwie, 1. Krettynga Niemiecka ku Polandze, 2. Heidekrug ku Nowemu-Miastu, 3. Szmalinka ku Georgenburgowi. e) w Pomeranii, a) do transportu lądem, 1. Anklam, 2. Demmin, 3. Sarmen. b) do transportu wodą, 1. Szwinaminda, 2. Prinneminde. f) dla Meklenburgu, 1. Tresenstein, 2. Meyenburg, 3. Rheinsberg. Przez przerzeczone do wychodu wyznaczone urzędy celne graniczne muszą też wyprowadzone bydź towary zagraniczne rękodzielne, ktore iako towary do handlu pośredniczego należące przeznaczone są za granicą, iako też te, ktore z iarmarkow Frankfurtskich nad Odrą do przesyłania za granicę deklarowane będą, a na koniec te przechodzące zagraniczne towary rękodzielne, ktore przez regularnych znaiomych formanow albo przez żydow zagranicznych maiących atteśtata Dyrekcyi Wrocławskiey przez kray transportowane będą. A że wprowadzenie i wyprowadzenie towarow przerzeczonych iedynie na urzędy celne pograniczne tutay wyrażone nastąpić musi, przeto wszyscy transportuiący takowe towary ściśle się do tego stosować maią; urzędom zaś celnym pogranicznym, przez ktore wprowadzenie i wyprowadzenie towarow, nie pozwolone, zaleca się ninieyszém obwieszczeniem, żeby zgłaszaiących się do nich z towarami, do wzwyż przerzeczonych urzędow celnych odsyłali. W Berlinie dnia 12 Września roku 1800.

Za Nayłaskawszym Specyalnym
Rozkazem JK. Mci.
Struensee.

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.